

اندوسکوپی قسمت فوقانی دستگاه گوارش چیست؟

اندوسکوپی یک روش بررسی و آزمایش ویژه برای ارزیابی قسمت فوقانی دستگاه گوارش است. پزشک متخصص در صورتی که بنابر معاینات، شرح حال و آزمایشات و بررسیهای قبلی بیمار، به این نتیجه برسد که اندوسکوپی برای بیمار لازم و مفید است، انجام آن را توصیه میکند.

به طور مثال استفاده از اندوسکوپی در موارد زیر توصیه میشود؛

- تهوع و استفراغ مداوم.
- درد در ناحیه فوقانی شکم، (محدوده بالاتر از ناف)
- سوزش سر دل که ناشی از برگشت اسید معده به مری میباشد و با احساس سوزش در گلو یا قفسه سینه مشخص میشود.
- خونریزی معده (وجود استفراغ خونی یا وجود خون در مدفوع به صورت دفع مدفوع سیاه و قیری)
- اشکال در بلع (گیر کردن غذای جامد یا مایعات در مری)
- وجود یافته های غیر طبیعی و یا مشکوک در عکس در رادیوگرافی گرفته شده از دستگاه گوارش فوقانی.
- خارج کردن جسم خارجی از دستگاه گوارش.
- برای بررسی ضایعات قبلی و پیگیری آنها از نظر روند بهبودی و گسترش آنها مثل پولیپ، تومور یا زخم.
- در جریان اندوسکوپی بر حسب شرایط مثلاً پیدا شدن ضایعات غیر طبیعی از آن ضایعات نمونه برداری (بیوپسی) هم بعمل میآید و یا گاهی اقدامات تشخیصی و یا درمانی دیگر انجام میشود.

اندوسکوپ چیست؟

اندوسکوپ یک لولهی نرم، انعطاف پذیر و بلند است که در سر آن یک منبع نوری و یک دوربین فیلمبرداری قرار دارد. به این صورت پزشک میتواند داخل دستگاه گوارش شما را در یک صفحهی نمایشگر (تلویزیون) ببیند. با این روش پولیپها، تومورها، نقاط خونریزیدهنده و ملتهب قابل تشخیص میشوند.

آمادگی برای انجام اندوسکوپی شامل چه مواردی است؟

یکی دو روز قبل، پزشک و یا پرستار مواردی را که باید قبل از انجام اندوسکوپی رعایت کنید به شما تذکر میدهند. به دقت به دستورات آنها عمل نمایید.

از نیمه شب (ساعت 12 شب) روز قبل از انجام اندوسکوپی، چیزی نخورید و نیاشامید. اگر قرار باشد که اندوسکوپی بعد از ظهر انجام شود، پزشک در مورد اینکه از چه زمانی باید ناشتا باشید، به شما توضیح خواهد داد. معمولاً 6 تا 8 ساعت ناشتایی کافی است. به تمام توصیههای پزشک عمل کنید تا زمان اندوسکوپی مشکلی برای شما ایجاد نشود. سیگار کشیدن و آدامس جویدن نیز قبل از انجام اندوسکوپی ممنوع می باشد.

شما باید از صبح روز عمل اندوسکوپی یک همراه با خود داشته باشید تا به شما کمک کند. ممکن است قادر نباشید که نیم تا یک روز، رانندگی نمایید.

چه اطلاعاتی را باید با پزشک خود در میان بگذارید؟

مطمئن شوید که پزشکتان تمامی اطلاعات لازم را از شما دارد. موارد زیر را به پزشک انتقال دهید.

- اگر هر نوع حساسیتی به داورها، بیهوشی یا لاتکس دارید.
- اگر دارویی مصرف میکنید که بر غلظت خون شما اثر میگذارد، مانند آسپرین، وارفارین و پلاویکس و غیره...
- اگر مشکلات یا بیماریهایی در ریهها یا قلب و عروق دارید.
- اگر باردار هستید.

- در صورتی که به بیماریهایی مثل هپاتیت یا ایدز مبتلا هستید یا احتمال آن را میدهید، حتماً پیش از انجام اندوسکوپی این موارد را به پزشک خود اطلاع دهید؛ چرا که پزشکان به منظور پیشگیری از انتقال این بیماریها از یک فرد به فرد دیگر، برای مبتلایان به این بیماری ها از اندوسکوپ های مخصوص این بیماران استفاده می کنند.

طریقه‌ی انجام اندوسکوپی

- از شما می‌خواهند بر روی تخت مخصوص دراز بکشید.
- حلق شما با اسپری بی‌حس می‌شود. از طرق تزریق وریدی به شما داروهای تسکین‌بخش داده می‌شود.
- شما با راهنمایی پزشک، اندوسکوپ را می‌بلعید. داروهایی که به شما داده شده، مانع اوغ زدن و تهوع شما می‌گردد.
- به منظور متسع کردن دستگاه گوارش، مقداری هوا به درون دستگاه گوارش شما دمیده می‌شود. ممکن است کمی آروغ بزنید.
- دوربینی که به سر اندوسکوپ متصل است، تصاویر درون دستگاه گوارش شما را در یک صفحه‌ی نمایشگر (تلویزیون مخصوص) نشان می‌دهد. اطلاعات حاصله ثبت و ضبط می‌شوند.

بعد از انجام فرایند مذکور، شما را به اتاق خود برمیگردانند تا ضمن استراحت، تحت نظر باشید.

بعد از انجام اندوسکوپی

- شما بعد از انجام اندوسکوپی ممکن است احساس گیجی و تلو تلو خوردن داشته باشید؛ بنابراین باید تا 24 ساعت بعد، از انجام کارهایی که نیاز به هوشیاری دارند، مانند رانندگی پرهیزید. باید یک همراه داشته باشید تا به شما کمک کند.
- ممکن است مقداری احساس نفخ و ناراحتی در قفسه‌ی سینه داشته باشید.
- هر وقت که احساس کردید تحملش را دارید، به رژیم غذایی عادی خود، به تدریج بازگردید.

در صورت مشاهده و احساس هر یک از موارد زیر فوری با پزشک خود تماس بگیرید:

- درد شدید شکمی
- تب
- وجود خون در مدفوع